

Kungsörs kommun

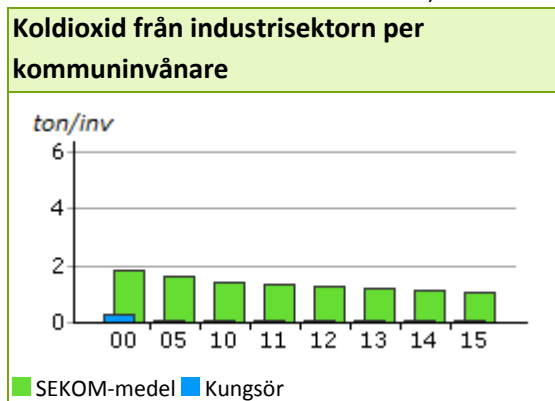
Gröna nyckeltal 2016

I den här rapporten presenteras de så kallade gröna nyckeltal som Föreningen Sveriges Ekokommuner (Sekom) har tagit fram och som medlemskommunerna rapporterar in varje år. För Kungsörs kommun saknas vissa uppgifter vilket kan bero på flera olika orsaker, bland annat att det har varit svårt att få fram tillförlitliga uppgifter vissa år.

Utsläpp av koldioxid

Koldioxid från industrisektorn

Nyckeltal GN.1 a

Datakälla: Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB

Utsläppen av koldioxid speglar samhällets förbränning av fossila bränslen. Målet är att minska vår användning av fossila bränslen och därmed minska utsläppen av koldioxid till atmosfären. Nyckeltalet omfattar utsläpp från industriprocesser, förbränning inom industrin

för energiändamål, raffinaderier och utsläpp från bränslehantering.

Kommentar

Koldioxidutsläppen från industrisektorn har minskat kontinuerligt bland ekokommunerna. Sedan 1990 har utsläppen minskat med 45 procent per invånare. Totalt har utsläppen för industrierna inom ekokommunerna minskat med 35 procent sedan 1990. Det nationella etappmålet för Begränsad klimatpåverkan innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 40 procent till 2020. Målet avser dock inte de industrier som omfattas av handeln med utsläppsrätter.

Statistiken har primärt tagits fram för riksnivån. För enskilda kommuner är underlaget osäkrare. Större hopp eller oväntade avvikelser från ett år till ett annat kan vara ett tecken på brister i data.

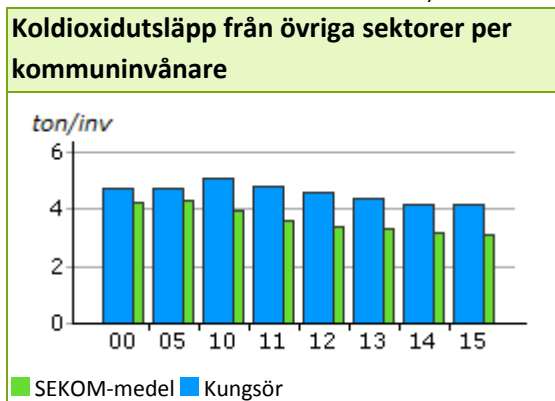
Kommentarer från Kungsörs kommun

Det är en eftersläpning av inrapporteringen gällande koldioxidutsläpp, därav inga uppgifter för 2016.

I Kungsörs kommun ligger koldioxidutsläppen från industrin på mycket låga nivåer. I kommunen finns inga stora energiintensiva industrier.

Koldioxid från övriga sektorer

Nyckeltal GN.1b

Datakälla: Nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB

Utsläppen av koldioxid speglar samhällets förbränning av fossila bränslen. Målet är att minska vår användning av fossila bränslen och därmed minska utsläppen av koldioxid till atmosfären.

Nyckeltalet redovisar koldioxidutsläpp inom kommunen exklusive industrins utsläpp.

Utsläpp orsakat av konsumtion där utsläpp sker utanför kommunen är inte med.

Kommentar

Koldioxidutsläppen exklusive industrisektorn har minskat kontinuerligt bland ekokommunerna, sedan 1990 har utsläppen minskat med 34 procent per invånare. Det totala utsläppet för ekokommunerna (exklusive industrisektorn) har minskat med 23 procent sedan 1990. Enligt det nationella etappmålet för Begränsad klimatpåverkan ska utsläppen av växthusgaser minska med 40 procent mellan 1990-2020 (exklusive verksamheter inom handeln med utsläppsrätter). Vilket innebär att utsläppsminskningen går för långsamt.

Utsläppen varierar betydligt mellan olika kommuner och beror till stor del på lokala förutsättningar. Exempelvis kan ett värmeverk försörja flera kommuner med värme.

Utsläppen förs endast till den kommun där värmeverket ligger.

Statistiken har primärt tagits fram för riksnivån. För enskilda kommuner är underlaget osäkrare. Större hopp eller oväntade avvikelser från ett år till ett annat kan vara ett tecken på brister i data.

Kommentarer från Kungsörs kommun

Det är en eftersläpning av inrapporteringen gällande koldioxidutsläpp, därav inga uppgifter för 2016.

I Kungsör finns tillgång till två fossilfria drivmedel, etanol och laddstationer för elfordon. Ingen möjlighet finns att tanka biogas inom kommunen, närmaste biogasstationer finns i Köping och i Eskilstuna.

Inom den kommunala organisationen arbetas aktivt med att byta ut fordon till mer energisnåla och fossilfria varianter. Exempelvis så har elfordon köpts in.

Laddinfrastrukturen kommer att ses över och ytterligare laddstationer är planerade inom det närmaste året.

Mälarenergis fjärrvärmeanläggning i Kungsör använder sig till 99 % av förnybart bränsle.

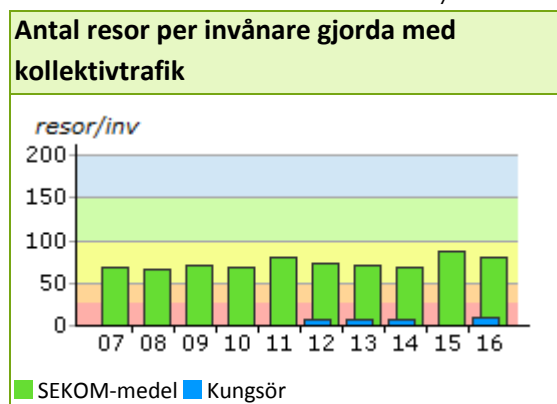
Det krävs kontinuerliga informationsinsatser på energi- och klimatområdet för att medvetandegöra kommunmedborgare och andra om problematiken med höga utsläpp av koldioxid.

Kommunen ingår i ett projekt som syftar till ett energieffektivisera transporter ytterligare inom de närmaste åren.

Kollektivtrafikens påverkan

Resor per invånare med kollektivtrafik

Nyckeltal GN.2

Datakälla: Data rapporteras av kommunerna och hämtas från de lokala- och regionala trafikbolagen.

Nyckeltalet visar förändringar i kommuninvånarnas nyttjande av den kollektivtrafik som erbjuds inom kommunen. Nyckeltalet omfattar resande med stadsbuss, regionbuss, lokaltåg, tunnelbana och spårvagn.

Ökad kollektivtrafik har positiv effekt på miljön då det minskar användandet av fossila bränslen, minskar utsläpp av andra skadliga ämnen och minskar trafiktrycket på vägnätet.

Kommentar

Antalet kollektivresor skiljer kraftigt mellan olika kommuner. Medelvärden påverkas av att underlaget, vilka kommuner som lämnar uppgifter, skiljer sig mellan åren. Baserat på de ekokommuner som redovisat uppgifter både för 2015 och 2016 ökar antalet kollektivresor.

Flest kollektivresenärer finns i ekokommunerna i Stockholms län och är allra högst i Stockholm, Solna och Sundbyberg.

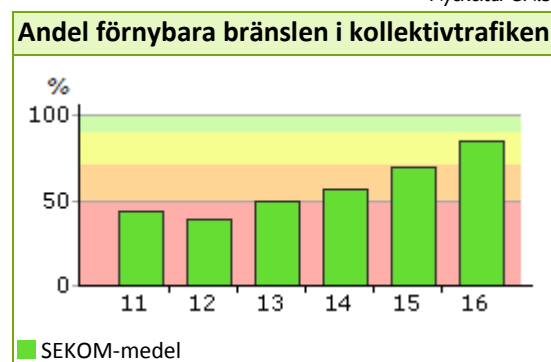
Kommentarer från Kungsörs kommun

Kommunen har ingen stadstrafik. Uppgifterna om antal påstigande är beräknade och inte faktiska. Beräkningarna är gjorda för de linjer (Linje 49, 53, 252, 550 och 552) som VL (Västmanlands Lokaltrafik) trafikerar i Kungsör och utgår från faktiska mätningar under ca två veckor.

Nya bostadsområden planeras vid kollektivtrafiknära lägen för att underlätta för medborgarna att åka kollektivt.

Förnybara bränslen i kollektivtrafiken

Nyckeltal GN.3

Datakälla: Data rapporteras av kommunerna och hämtas från de lokala- och regionala trafikbolagen.

Nyckeltalet visar andelen förnybara bränslen som använts inom kommunens kollektivtrafik. Ökad användning av förnybara bränslen minskar uttaget av fossila bränslen och leder till minskade utsläpp av andra skadliga ämnen.

Kommentar

Andelen förnybart i kollektivtrafiken har ökat betydligt bland ekokommunerna. Sedan 2016 är i snitt 85 procent av kollektivtrafiken förnyelsebar. Resultatet varierar dock stort mellan olika kommuner. Vissa kör fortfarande nästan helt på fossila bränslen medan 18 kommuner helt övergått till förnybart.

Kommentarer från Kungsörs kommun

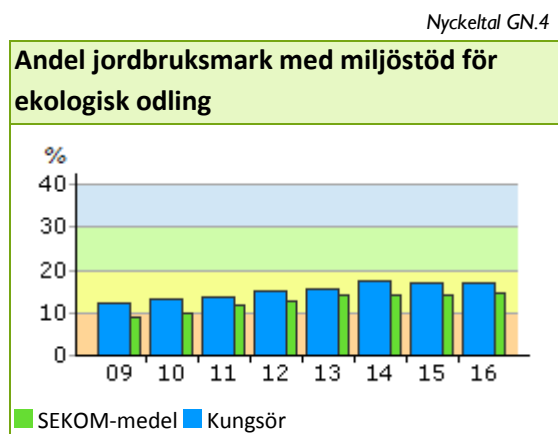
Samtliga bussar i Västmanland använder biogas som drivmedel. Det finns en del "reserbussar" som fortfarande använder annat bränsle men de är på väg att fasas ut.

Regionen jobbar gemensamt med att få till fler och tätare avgångar för tågtrafiken.

Kommunen jobbar regelbundet med att anpassa tidtabeller så att de passar resenärernas efterfrågan.

Naturvård

Jordbruksmark med miljöstödd för ekologisk odling

Datakälla: Jordbruksverket

Nyckeltalet visar andelen ekologiskt odlad åkermark i kommunen. Ekologiskt odlad åkermark omfattar arealer omställd åkermark som brukas med ekologiska produktionsmetoder och som uppfyller kraven enligt Rådets förordning (EG) nr 834/2007.

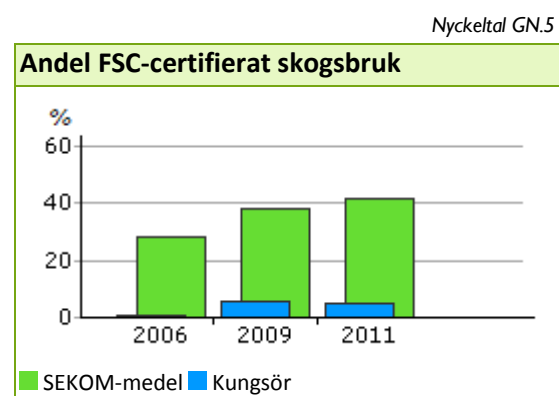
Kommentar

Andelen ekologiskt odlad åkermark bland SEKOM-kommunerna ökade något under 2016 och ligger nu på knappt 15 procent. Ekokommunerna Munkfors, Gävle, Karlstad, Orsa samt Kungälv har alla över 30 procent ekologisk åkermark. I Munkfors är det nästan hälften av åkermarken som odlas ekologiskt. Den största ekologiska åkerarealen bland ekokommunerna finns på Gotland samt i Karlstad och Enköping.

Kommentarer från Kungsörs kommun

Andelen ekologisk odlad åkermark ligger stadigt något högre i kommunen jämfört med medelvärdet för SEKOM-kommunerna, vilket tyder på ett stort intresse för frågan hos de lantbrukare som är verksamma i Kungsörs kommun.

FSC-certifierat skogsbruk

Datakälla: Svenska FSC, SCB

Nyckeltalet visar andelen FSC-certifierad skog i kommunerna. Certifieringen innebär att skogar brukas och avverkas ansvarsfullt enligt FSC:s regler för skogsbruk och spårbarhet.

FSC, Forest Stewardship Council, är en internationell organisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar.

Kommentar

FSC redovisar inte längre kommunvisa uppgifter. De senaste tillgängliga siffrorna från FSC är från 2011. Mellan 2006 och 2011 ökade andelen FSC-certifierat skogsbruk bland ekokommunerna. År 2011 var drygt 40 procent av den produktiva skogen certifierad. Motsvarande siffra för hela landet var då 52 procent.

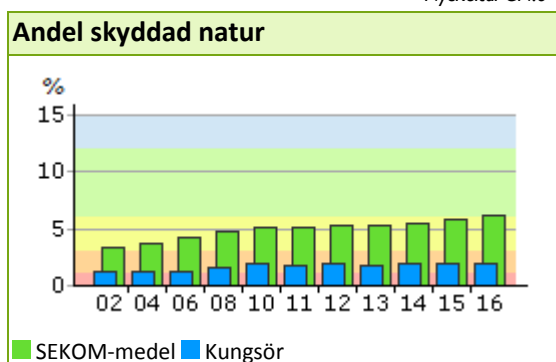
Ekokommunerna Älmhult, Laxå, och Hällefors har över 75 procent certifierad skog enligt rapporterade uppgifter.

Kommentarer från Kungsörs kommun

Inga kommentarer då det inte finns några aktuella uppgifter.

Skyddad natur

Nyckeltal GN.6

Datakälla: SCB

Nyckeltalet visar hur skyddet av värdefull natur och vattenmiljöer utvecklas inom kommunen.

Nyckeltalet avser skyddad land- och vattenareal i nationalparker, naturreservat och biotopskyddsområden, som andel av kommunens totala areal. Naturvårdsområden och djur- och växtskyddsområden ingår ej.

Kommentar

Samtliga kommuner har skyddad natur. Andelen skyddad natur har ökat betydligt bland ekokommunerna sedan år 2000. I omkring hälften av ekokommunerna är minst tre procent av totalarealen skyddad som nationalpark, naturreservat eller biotopskyddsområde. I femton ekokommuner är mer än tio procent av totalarealen skyddad. Störst andel skyddad natur bland ekokommunerna har Sorsele, Jokkmokk, Huddinge, Tyresö och Solna. Den största arealen totalt bland Sveriges kommuner finns i Jokkmokk. Sala kommun ökade mest 2016, från 1,6 procent till 5,1 procent skyddad yta.

Kommentarer från Kungsörs kommun

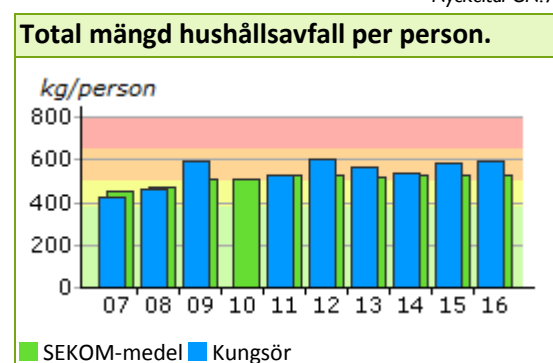
Uppgifterna om skyddad natur i Kungsör innefattar de naturreservat som finns i kommunen. Utöver dessa finns relativt stora områden som är intressanta och värda att bevara trots avsaknad av skydd enligt lag. Det finns bland annat en strategi för bevarande och

utveckling för hela det så kallade Kungs Barkaröområdet. I kommunen finns dessutom drygt 1830 skyddade ekar.

Kommunen bedriver, tillsammans med ett antal markägare, ett aktivt naturvårdsarbete där det framför allt handlar om skötsel av ängs- och hagmarker och att hålla landskapet öppet.

Hushållsavfall

Nyckeltal GN.7

Datakälla: Avfall Sverige

Nyckeltalet visar den totala mängden avfall per person i kommunen. Syftet är att visa på hushållens resursutnyttjande och konsumtionsmönster. Nyckeltalet innefattar kär- och säckavfall, grovavfall, tidningar, förpackningar och farligt avfall. Vid omräkning till kg per person tas även hänsyn till antal arbetsplatser, fritidshus och hotellgäster, detta för att öka jämförbarheten mellan olika kommuner.

Kommentar

Avfallsmängderna bland ekokommunerna ökade kontinuerligt fram till 2011 och har därefter varit relativt oförändrade, med ett medelvärde på drygt 520 kg per person.

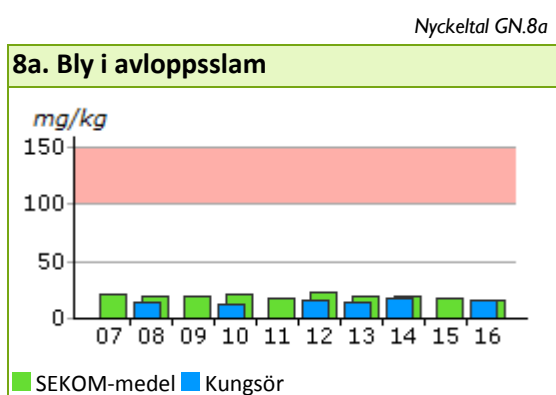
Mängden avfall varierar betydligt mellan kommunerna. Rapporterade värden för 2016 varierar mellan knappt 350 kg till 900 kg per person. Främst är det mängden grovavfall som skiljer. Fem ekokommuner hade avfallsmängder under 400 kg per person 2016; Sundbyberg, Solna, Sävsjö, Södertälje och Timrå.

Färgerna i diagrammet och kartan visar Avfall Sveriges värderingsgränser.

Kommentarer från Kungsörs kommun

Uppgifter för Kungsörs kommun ingår i rapporteringen för Västra Mälardalens Kommunförbund. Uppgifterna gäller för de tre kommunerna Kungsör, Köping och Arboga. Uppgifterna för Kungsör är ett medelvärde eftersom det inte går att separera de tre kommunerna.

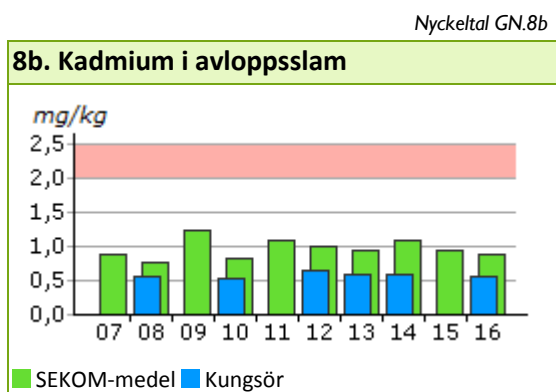
Tungmetaller i avloppsslam

Datakälla: Miljörapporter från avloppsreningsverk

Kommentar

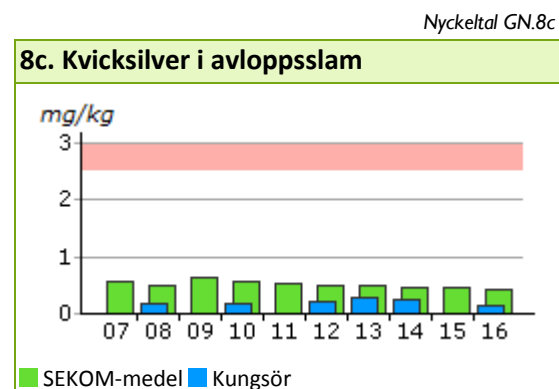
Medelvärdet för ekokommunerna har minskat sedan 2007 och ligger nu på den lägsta nivån hittills, knappt 16 mg/kg. Medelvärdet ligger långt under gränsvärdet för bly i rötslam som är 100 mg/kg och överskrids inte i någon kommun.

Datakälla: Miljörapporter från avloppsreningsverk

Kommentar

Medelvärdet för ekokommunerna ligger runt 0,9 mg/kg TS, vilket är något lägre än föregående år men uppvisar ingen tydlig trend de senaste åren. Medelvärdet ligger tydligt under gränsvärdet för kadmium i rötslam som är 2 mg/kg. Gränsvärdet överskrids i tre ekokommuner 2016 vilket är tre färre än året innan.

Datakälla: Miljörapporter från avloppsreningsverk

Kommentar

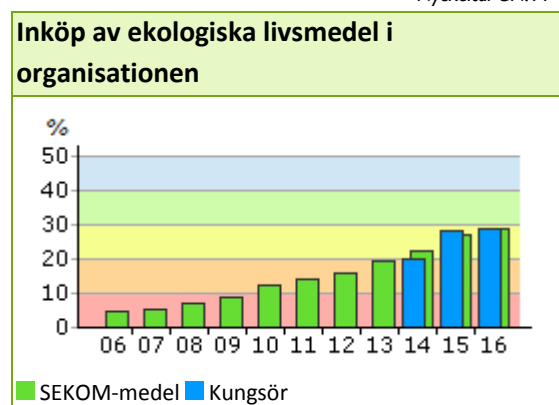
Medelvärdet för ekokommunerna ligger på det lägsta hittills sedan 2007, 0,4 mg/kg. Medelvärdet ligger långt under gränsvärdet för kvicksilver i rötslam som är 2,5 mg/kg och överskrids inte i någon ekokommun år 2016.

Kommentarer från Kungsörs kommun

Halterna av bly, kadmium och kvicksilver i avloppsslammet från Kungsörs reningsverk ligger långt under gällande gränsvärden.

Ekologiska livsmedel

Nyckeltal GN.11

Datakälla: Kommunrapportering/EkoMatCentrum.

Användning av kemikalier och spridningen av dessa i naturen är ett av våra största miljöproblem idag. Ekologisk odling innebär en minskad kemikalieanvändning i samhället totalt sett och bidrar till en ökad biologisk mångfald.

Indikatorn visar andelen ekologiska livsmedel som köps in till organisationen.

Kommentar

Andelen ekologiska livsmedel har ökat år för år och är nu uppe i 29 procent som medel bland ekokommunerna. Antalet medlemsorganisationer som köper in mer än 30 procent ekologisk mat är 42 stycken. Fem av dessa köper in mer än 45 procent ekologiska livsmedel: Södertälje (56 %), Eskilstuna, Nyköping, Landstinget i Uppsala län samt Trosa.

Medel för offentlig sektor i Sverige är 33 procent bland de som har rapporterat till EkoMatCentrum.

Kommentar från Kungsörs kommun

Måltidsenheten arbetar ständigt med att öka andelen ekologiska livsmedel. Kloka val bidrar till en bättre miljö, minskad klimatpåverkan och mindre tillsatser

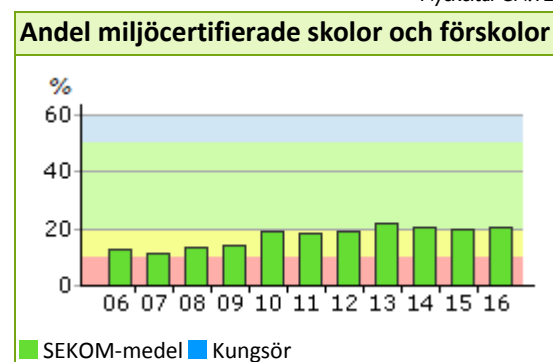
För att kunna välja rätt alternativ och öka den ekologiska andelen så väljer man produkter som kaffe, mjölk, grönsaker och frukt. När det

gäller ekologiska råvaror i skolmat och förskolemat så används råvaror som mjölk, färs, grönsaker, och frukt. Man har även gjort kloka val när det gäller helfabrikat som till exempel pannkakorna som är helt ekologiska.

Måltidsenheten försöker att jobba med produkter som har svenskt ursprung i så stor utsträckning som möjligt.

Miljöcertifierade skolor och förskolor

Nyckeltal GN.12

Datakälla: Håll Sverige Rent och Skolverket

Nyckeltalet redovisar de skolor och förskolor som arbetar systematiskt med miljöfrågor enligt en certifierad modell. Utmärkelsen skola för hållbar utveckling, Grön Flagga eller ISO 14001/EMAS.

Kommentar

Lite drygt 20 procent av skolorna i ekokommunerna är diplomerade enligt Grön Flagga eller Skola för hållbar utveckling, vilket är samma resultat som 2015. Ekokommunerna är något bättre än riket totalt som ligger på 19 procent. Andelen skiljer stort mellan kommunerna. Elva ekokommuner saknar helt diplomerade skolor och förskolor medan i 15 kommuner har mer än hälften av skolorna och förskolorna diplomerats. De tre ekokommunerna med högst andel diplomerade verksamheter är Hedemora (92 procent), Borås (81 procent) och Upplands-Bro (76 procent).

Verksamheter med Grön flagga omfattar från och med 2014 även verksamheter som är på väg mot sin första Grön Flagga-certifiering.

Kommentar från Kungsörs kommun

I dagsläget har ingen förskola eller skola någon form av miljöcertifiering men arbetet med Grön Flagg har påbörjats på Björskogsskolan.